

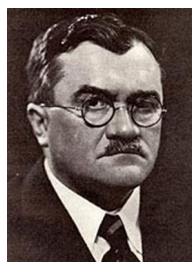

Karel Engliš

Prof. Karel Engliš (1880-1961)

ekonom a politik, několikanásobný ministr financí, rektor Masarykovy univerzity i Univerzity Karlovy

Karel Engliš patřil mezi nejvýraznější intelektuální a politické osobnosti První Československé republiky.

Pocházel z početné rodiny (osm sourozenců) a vyrůstal ve velmi skromných poměrech. Po absolvování gymnázia v Opavě studoval na Právnické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, kde ho výrazně ovlivnil vynikající český národohospodář a politik Albín Bráf. S jeho pomocí začal po studiích pracovat v Zemském statistickém úřadě a následně přešel do statistického oddělení ministerstva obchodu ve Vídni. V roce 1910 se habilitoval jako docent v oboru národního hospodářství na české technice v Brně, o rok později se stal mimořádným a v roce 1917 řádným profesorem. Brněnské technice zůstal věrný i v následujících letech jako děkan odboru kulturního inženýrství (1913–1914) a chemického inženýrství (1917–1918). V tomto období vstoupil i do politiky a mezi lety 1913–1918 zasedal v moravském zemském sněmu.

Vznik Československé republiky mu umožnil dále rozvinout jeho mimořádné schopnosti, které vložil do služeb státu i vysokoškolských institucí. Stál u vzniku Masarykovy univerzity v Brně, kterou vedl jako její první rektor (1919-1920) a v letech 1921–1922 a 1925–1926 zastával post děkana Právnické fakulty. Největší slávu však získal jako ekonom a politik. Byl členem Národně demokratické strany a až do roku 1925 za ni zasedal v Národním shromáždění. Poté svůj poslanecký mandát složil a spoluzaložil Národní stranu práce. Aktivně se podílel na formování hospodářské politiky československého státu a společně s ministrem financí Aloisem Rašínem promýšlel většinu reforem. Sám působil v šesti vládách jako ministr financí a v letech 1934–1939 vedl jako její druhý guvernér Národní banku Československou. Podařilo se mu stabilizovat československou měnu a vytvořit podmínky pro další hospodářský rozvoj. Ještě v pozici guvernéra Národní banky inicioval krátce po přijetí Mnichovské dohody symbolický převoz ostatků Karla Hynka Máchy z Litoměřic do Prahy a jejich uložení na vyšehradském hřbitově. V únoru 1939 opustil post guvernéra Národní banky a přešel jako profesor právnické fakulty na Univerzitu Karlovu.

V poválečném období se opět plně zapojil do veřejného života. Ještě v letech 1947–1948 zastával post rektora Univerzity Karlovy a připravoval blížící se oslavy 600. výročí založení univerzity Karlem IV. Jeho osoba však vyvolávala u komunistických představitelů značnou averzi, což vyvrcholilo po převzetí moci komunistickou stranou v únoru 1948. Rektor Engliš nechtěl jítit emoce, abdikoval na všechny univerzitní funkce a stáhl se z veřejného života. Formálně ještě působil jako profesor na právnické fakultě, nemohl však přednášet, ani vědecky bádát. Jako vrcholný představitel prvorepublikového hospodářského konceptu a bývalý aktivní politik se stal cílem různých ústrků a persekuce. Jeho vědecké dílo bylo rychle odstraněno z knihoven a Englišovy národohospodářské teorie měly upadnout v zapomnění. V srpnu 1952 se musel vystěhovat z Prahy a azyl našel v rodné Hrabyni. Poslední léta svého života strávil v ústraní a ve velmi skromných podmínkách.

Docenění osobnosti a díla Karla Engliše přišlo až po roce 1989. V roce 1991 mu byl udělen prezidentem Václavem Havlem in memoriam Řád Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. V roce 1990 byla v Praze založena Společnost Karla Engliše a od 1994 udílí Masarykova univerzita v Brně Cenu Karla Engliše pro významné ekonomy. Rovněž Univerzita Karlova ocenila svého bývalého rektora a na jeho počest uděluje každý rok Cenu prof. JUDr. Karla Engliše jako jednu cen rektora univerzity pro nejlepší absolventy společenských vědních oborů. Po Karlu Englišovi je rovněž pojmenována soukromá Vysoká škola Karla Engliše v Brně.